

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ Η ΕΝ ΑΥΛΙΔΙ

Gloser til Euripides *Ifigenia i Aulis* vv. 49 – 65.

Ἀγαμέμνων

- 49 Θεσιτιάς, ἄδος, ἡ datter af Thestios, konge i Aitolien, søn af Ares og fader til bl.a. Leda
παρθένος, ἡ jomfru, pige
ξυν = συν, συν-άορος, *adj.* spændt sammen med > subst. συνάορος ὁ/ἡ = ægtefælle
πρῶτος, *sup. adj.* først, fornemst, som subst. τὰ πρῶτα, de fornemste
μνηστήρ, ἦρος, ὁ frier, bejler
ἦλθ *
ὀλβίζω, *pass.* er lykkelig /anses for lykkelig
νεανίας, ὁ ung mand **2.3.2**
ἀπειλή, ἡ trusel
δεινός, *adj.* frygtelig, skrækkelig
φόνος, ὁ drab, mord
συν-ίστημι* udtænker, planlægger
λαβ*
- 55 ἄ-πόρως *adv.* uden udvej, vanskelig (at løse),
εἶχε < ἔχω *
δοῦναι < δίδωμι*
ὅπως, *adv.* korr. hvordan **3.7.3**
ἄπτω + *gen.* gøre brug af, benytte sig af, griber
ἄριστος < ἄγαθος **3.6**
νιν *pron. enklit.* = att. μιν **E. 4.2**
ὄρκος, ὁ ed
συν-άπτω + *akk.* (ὄρκους) tager del i, indgår
δεξιὰ, ἡ højre hånd
συμβάλλω δεξιὰς σ. ἀλλήλοις, række hinanden hænderne
ἔμ- πυρος, *adj.* > δι' ἐμπύρων σπονδὰς καθεῖναι = hælde drikofre henover de brændte ofre
- 60 σπονδή, ἡ drikoffer
καθ-ίημι* sender ned > hælder, øser, udgyder
κάπαράσασθαι = καὶ ἐπαράσασθαι < ἐπ-αράομαι + *fut. inf.* sværge **1.5**

Τυνδαρίς, ἴδος, ἡ Tyndareos' datter, Helena
 ὄτου = οὔτινος < ὄστις **4.3**
 συν- αμύνω hjælper med
 οἶχομαι λαβών = bortfører , οἶχομαι forbindes hypp. med et ptc. som
 angiver måden
 ἄπ- ωθέω støder bort, driver væk
 λέχος, τό leje, seng
 κάπιστρατεύσειν = καὶ ἐπιστρατεύσειν **1.5**
 ἐπι-στρατεύω fører krig mod, gør felttog mod
 κατα-σκάπτω nedriver, ødelægger
 ὁμοίως, *adv.* lige godt, i lige grad

Gloser til vers 414-439

Paragrafhenvvisningerne er til ΒΑΣΙΣ

414	πανέλληνες, οἱ	panhellenere, dvs. samtlige hellenere/grækere
	ἄναξ, ἄνακτος, ὁ	herre, fyrste, den øverste
	Ἀγαμέμνων, ονος, ὁ	Agamemnon (konge i Mykene, søn af Atreus og Aerope, bror til Menelaos)
415	ἦκω	jeg kommer
	παῖς, παιδός, ὁ/ἡ	barn, søn/datter
	σός, σή, σόν	din/dit § 4.1
416	Ἰφιγένεια, ἡ	Ifigenia (datter af Klytimestra og Agamemnon)
	ὀνομάζω	kalder, benævner
	δόμος, ὁ	bygning, hus, bolig
417	μήτηρ, ἡ	mor
	ὁμαρτέω	går sammen, ledsager, følger
	σός, σή, σόν	din/dit § 4.1
	Κλυταιμήστρα, ἡ	Klytimestra (datter af Tyndareos og Leda, søster til den skønne Helene)
	δέμας, τό	skikkelse, legeme; akk. som adv: i skikkelse af + genitiv
418	Ὀρεστης, ου, ὁ	Orestes (søn af Klytimestra og Agamemnon)
	ὡς	Berg VIII 1) at, for at
	τις, τι	nogen/noget § 4.3
	τέρπω	glæder, fornøjer, opmuntrer
	ἰδών	Se § 22 ἰδ-
419	χρόνος, ὁ	tid
	παλαιός	gammel, forrige, forældet, fra gammel tid
	δῶμα, τό	1) hus, bolig, 2) hus, familie, slægt

	ἔκδημος, ὄν	udenlands, bortrejst, uden for landet
420	ὡς	Berg VIII 6) da, eftersom, fordi
	μακρός	lang, fjern μακρά femininum som adv: langt (til underforstået ὁδόν, ἡ = vej)
	τείνω	spænder, tilbringer, angår, vedkommer, ligner, strækker ud
	εὐρυτος, ον	rigeligt flydende
421	κρήνη, ἡ	kilde
	ἀναψύχω	afkøler, forfrisker
	θηλύπους	kvindefods-
	βασίς, εως, ἡ	1) trin, gang, skridt
422	πῶλος, ὁ/ἡ	1) føl, ung hest, 2) ung pige eller dreng
	λειμών, ὠνος, ὁ	eng, ethvert fugtigt og græsrigt sted
	χλόη, ης, ἡ	ungt græs eller urter, de første spirer
423	καθίημι	sender ned, sender hen, lader gå, anbringer
	ὡς	Berg VIII) i bisætninger, 3) i hensigtssætninger: for at
	βορά, ἡ	mad, føde, spise
	γένομαι	smager på, nyder af + genitiv
424	πρόδρομος, ον	løben frem, ilende forud, gående foran
	σός, σή, σόν	din/dit § 4.1
	παρασκευή, ἡ	tilbereden, forberedelse,
	χάρις, ἡ	gunst, velvilje, velgerning, tak
425	ἦκω	jeg kommer
	πυνθάνομαι	erfarer, hører, mærker, § 21 nr. 49
	στρατός, ὁ	hær, flåde, krigsfolk
	ταχύς, εἶα, ὕ	hurtig
426	διάττω	farer igennem, strejfer igennem; διῆξε: aorist. Af διά og ἄττω eller ἄσσω, der er attisk for ἀΐσσω, som kan slås op i Berg
	φήμη, ἡ	1) ord, 2) rygte
	παῖς, παιδός, ὁ/ἡ	barn, søn/datter
	σός, σή, σόν	din/dit § 4.1
	ἀφικνέομαι	ankommer, kommer hen til, § 21 nr. 28
427	πᾶς, πᾶσα, πᾶν	hel, al, § 3.3.4
	ἐς = εἰς	ἐς er jonisk eller gammelt attisk for εἰς
	θέα, ἡ	syn, skue
	ὄμιλος, ὁ	skare, forsamling, krigerskare
	δρόμος, ὁ δρόμω	løb, væddeløb; δρόμω dativ som adv: i løb, hurtigt
428	ὅπως	Berg I) 3) i hensigtssætninger: for at
	ἴδωσιν	Se § 22 ἴδ-
	εὐδαιμων, ον	lykkelig, velhavende, rig

429	πᾶς, πᾶσα, πᾶν	hel, al, § 3.3.4
	κλεινός	kendt, berømt, lovprist
	περίβλεπτος, ον	beundret, herlig, berømt
	βροτός	dødelig
	βροτός, ό	menneske
430	ύμέναιος, ό	bryllupssang, bryllup
	πράττω	gør, udfører, beskæftiger sig med; πράττω er attisk for πράσσω
	πράττομαι	befinder sig, er, gøres, sker
431	πόθος, ό	ønske, længsel, savn
	θυγάτηρ, θυγάτρος, ή	datter
	ἄναξ, ἄνακτος, ό	herre, fyrste, den øverste
432	κομίζω	1) sørger for, 2) tager op, bringer, bringer bort, bringer hid, henter
	παῖς, παιδός, ό/ή	barn, søn/datter
433	Ἄρτεμις, ιδος, ή	Artemis
	προτελίζω	forbereder til indvielse, προτελίζω Ἀρτέμιδι lader bringe bryllupsofret til Artemis
	νεᾶνις, ιδος, ή	ung pige, jomfru
434	Ἀυλῖς, ιδος, ή	Aulis
	ἄνασσα, ή	herskerinde, dronning
	νίν	hende; νίν er dorisk/attisk for jonisk μίν, svarer til αὐτόν, αὐτήν, αὐτό
	ἄγω	aktiv: fører, bringer; medium: fører med sig, ægter
435	εἶα	hej! velan!
	τὰπί = τὰ ἐπί	
	ἐξάρχω	begynder på, tager frem
	κάνεον, τό	en af rør flettet brødkurv, en til ofring brugt kurv til bygkorn, kranse mv.
436	στεφανώω	aktiv: bekranser, medium: bekranser mig
	κράς, κρατός, ό	hoved, tinde
	Μενέλαος, ό	Menelaos (Konge i Sparta/Lakedaimon, søn af Atreus og Aerope, gift med den skønne Helene)
	ἄναξ, ἄνακτος, ό	herre, fyrste, den øverste
437	ύμέναιος, ό	bryllupssang, bryllup
	εὐτρεπίζω	tilbereder, gør klar
	στέγη, ή	1) tag, 2) hus, bolig, telt
438	λωτός, ό	1) lotus, 4a) sort træsort, der anvendtes til fløjter, 4b) fløjte
	βοάω	råber, larmer
	πούς, ποδός, ό	fod

	ἔστω	Se paradigme IV, εἰμί
	κτύπος, ὄ	slag, tramp, brag, tone
439	φῶς, τό	lys, ild, fakkell
	ἦκω	jeg kommer
	μακάριος	herlig, lykkelig
	παρθένος	jomfru, pige

Gloser til *Ifigenia i Aulis* vv.677-690

Ἀγαμέμνων

- 677   ζηλώω anser for lykkelig, beundrer, priser τινά τινος
μάλα *adv.* μάλλον, μάλιστα meget, mere, mest **3.7.2**
'με = ἔμε
μηδ-εἰς, μηδε-μία, μηδ-έν pron. ingen **7.2** og **17.2**
φρονέω erkender, forstår
τοῦ + inf. = subst. i gen. efter komp. (μάλλον) >
τοῦ μηδέν φρονεῖν mangel på viden = ' for din uvidenhed'
χωρέω trækker mig tilbage, går bort fra et sted
ἐντός *præp.* + gen. indenfor
μέλαθρον, τό hus, bolig
πικρός, *adj.* ulukkelig < ἐστίν >
ὀφθῆναι < ὀράω*
κόρη, ἡ pige
φίλημα, τό kys
δοῦσα < δίδωμι* **5.5.3**
δεξιὰ, ἡ højre hånd
μέλλω + inf. er lige ved at, vil **13.6.1**
- 680   δαρός, *adj.* dor. f. δηρός, *adj.* lang, χρόνος
ἀπ-οικέω bor langt væk, rejser langt væk
στέρνον, τό bryst
παρής, ἡδος, ἡ kind
ξάνθος, *adj.* gul (brun) is. om hår = blond
κόμη, ἡ hår
ὤς, interjektion = hvor
ἄχθος, τό byrde, smerte

- ταχύς, εἶα, ὕ, *adj.* hurtig, pludselig
 νοτίς, ἴδος, ἡ fugtighed, væde, tårer
 διώκω driver
 ὄμμα, τό øje
 ψάύω + gen. (be)rører
 ἴθ' = ἴθε < εἶμι **Par. IV**
 ἔς = εἰς
- 685 παρ-αιτέομαι beder om noget, π. τίνα, beder en
 γένεθλον, τό barn, afkom, slægt
 κατ-οικτίζω beklager mig, jamrer
 ἄγαν, *adv.* for meget
 ἐκ-δίδωμι bortgiver
 θυγάτηρ, ἡ datter
 ἀπο-στολή, ἡ bort sendelse, 'at sende væk'
 μακάριος, *adj.* herlig, lykkelig
 ὁμως, *adv.* alligevel
 δάκνω smerter
 οἱ τεκόντες < τίκτω forældre
 παρα-δίδωμι overdrager, skænker, betror
- 690 μοχθέω lider, døjer, udholder

Gloser til vers 919-931

Paragrafhenvisningerne er til ΒΑΣΙΣ

919	ὑψηλόφρων, ονος	højsindet, stolt
	θυμός, ὁ	1) liv, livskraft, 2) sind(som sæde for følelser), lyst, mod, vrede, hjerte, gemyt, 3) sind, tanke
	αἶρω	hæver, løfter
	πρόσω episk/ionisk for πόρρω	1) fremad, videre, 2) langt bort, fjernt
920	ἐπίσταμαι	a) forstår, b) formår, er i stand til, c) ved, kender, d) tror, mener,
	ἀσχαλάω	ærgrer mig over, harmes over + genitiv eller dativ
921	μετρίως	med måde, mådeholdent, passende
	χαίρω	glæder mig, er fornøjet + dativ
	ἐξογκόω	aktiv: ophober, stopper fuld; medium: overfylder sig, er opblæst
	τὰ ἐξωγκωμένα	medvind, lykke, held
922	λογίζομαι	1) regner, 2) regner for, 3) overvejer, betænker, tager i betragtning

	τοι-όσ-δε	sådan én § 4.6
	βροτός, ό	dødelig, menneske
923	όρθώς	ret, rigtigt
	διαζάω	gennemlever, lever
	βίος, ό	1) liv, 2) levetid
	γνώμη, ή	1) forstand, ånd, 2) erkendelse, indsigt, mening
924	ίν' = ίνα	1) hvor, der hvor (vha μέν.... δέ sidestilet med όπου(
	ήδύς, ήδεια, ήδύ	1) sød, behagelig, 2) sød, venlig, glad
	λίαν	meget, alt for meget, overmåde meget
	φρονέω	tænker, er klog
925	χώπου = και όπου	
	όπου	1) hvor (vha μέν.... δέ sidestilet med ίνα)
	χρησιμος	brugbar, nyttig, tjenlig, god
	γνώμη, ή	1) forstand, ånd, 2) erkendelse, indsigt, mening
926	εὐσεβής, ές	som opfylder sine pligter mod guderne/fædrelandet, from, gudfrygtig
	τράφω aiolisk/dorisk for τρέφω	2) gør fed, nærer, opføder, opfostrer, plejer, 3) opdrager, danner
927	Χείρων, ωνος, ό	Cheiron (den vise kentaur, søn af Kronos, opdrog flere helte/halvguder)
	μανθάνω	lærer, erfarer, hører
	τρόπος, ό	1) vending, 2) måde, f.eks. tænkemåde, karakter, sindelag
	άπλοός, όη, όον	enkel, simpel, ligefrem, jævn
928	Άτρείδης, ες	Atreide (Menelaos og/eller Agamemnon, sønner af Atreus)
	ήν = έάν = ει + άν	
	ήγέομαι	går foran, fører an, leder
929	πειθομαι	overtales, adlyder, følger
	όταν = ότε άν	
930	έντάδε	1) her, der, 2) nu, straks
	έλεύθερος	fri
	φύσις, εως, ή	natur, a) medfødt natur, væsen, b) karakter, sindelag
931	παρέχω	1) holder hen ved siden af, yder, giver, viser mig som
	Άρης, εως, ό	Ares (krigsguden, søn af Zeus)
	κοσμέω	1) ordner, opstiller, styrer, 2) smykker, pynter, hædrer
	δόρυ, δόρος, τό	træstamme, bjælke, lanceskaft, lanse, spyd

Gloser til vers 1368-1401

Paragrafhenvvisningerne er til ΒΑΣΙΣ

1368	μήτηρ, ἡ	moder
	εἰσ-ακούω	lytter
1369	μάτην	forgæves
	εἰσ-οράω	ser
	θυμόω	gør vred, medium: er vred
1370	πόσις, ὁ	ægtemand
	ἄ-δύνατα, τά	umulige ting
	καρτερέω	holder stand, holder ud
	ῥάιδιος, η, ον	let
1371	ξένος, ὁ	fremmed
	δίκαιος, η, ον	retfærdig
	αἰνέω	roses, takker (nogen i akkusativ for noget i genitiv)
	προ-θυμία, ἡ	iver
1372	τοῦτο	4.5
	ὄρᾱν	imperfektiv infinitiv af ὄράω ser
	χρή	det er nødvendigt
	δια-βάλλω	bagtaler
	στρατός, ὁ	hær
1373	πλέον	πολύς 3.6
	πράσσω	gør
	ὄδε, ἤδε, τόδε	denne (den bestemte artikel + δε)
	συμ-φορά, ἡ	skæbne
	τυγχάνω	møder tilfældigvis
1374	οἷος, η, ον	en sådan
	εἰσ-έρχομαι	kommer hen til
	ἄκουσον	aorist imperativ af ἀκούω
	ἐν-νοέω	tænker på
1375	κατ-θανεῖν	aorist infinitiv af καταθνήσκω dø
	μοι δέδοκται	perfektiv af μοι δοκεῖ det forekommer mig = jeg beslutter
	αὐτό	4.4
	βούλομαι	ønsker
1376	εὐ-κλεῶς	ærefuldt
	πράσσω	gør
	παρ-εἶσα	aor. part. akt. fem. nom. sing. af παρήμι sender bort
	ἐκ-ποδῶν	væk fra fødderne, væk
	δυσ-γενής, ες	”lavtfødt”, uædel
1377	δεῦρο	herhen
	σκέπτομαι	ser, ser til, sørger for. Formen her er aorist imperativ.
	μετά	+ genitiv = sammen med
	ὡς	at, så at

1378	ἐμέ	4.2
	Ἑλλάς, Ἑλλάδος, ἡ	Hellas, Grækenland
	μεγίστος, η, ον	3.6
	πᾶς, πᾶσα, πᾶν	3.3.4
	ἀπο-βλέπω	ser (væk fra sig selv og hen på noget andet), ser på
1379	κἄν	καί εἰ ἄν og om mon
	ἐμοί	4.2 "det er op til mig". Sætningen er elliptisk.
	πορθμός	overfart
	ναῦς, ἡ	skib
	Φρούξ	fryger, troer
	κατα-σκαφή, ἡ	ødelæggelse
1380	μέλλω	skal til at, "fremtidig"
	γυνή, γυναικός, ἡ	kvinde
	ἦν	= εἶναι = εἰ ἄν om mon
	δράω	gør
1381	μηκ-έτι	ikke længere
	ἀρπάζω	griber, snupper, stjæler
	εἶναι	= εἰ ἄν om mon
	ὅδε, ἧδε, τόδε	denne (den bestemte artikel + δε)
	ὄλβιος, α, ον	lykkelig
1382	Ἑλένη, Ἑλένης, ἡ	Helene
	τείσαντας	aor. part. akt. akk. plur. mask. af τίνω betaler + akkusativ om det man betaler + genitiv om det man betaler for
	ὄλεθρος, ὁ	død
	ἦν	4.1.1
	ἀρπάζω	griber, snupper, stjæler
1383	ταῦτα	4.5
	πάντα	μᾶς, πᾶσα, πᾶν 3.3.4
	κατ-θανοῦσα	aor. part. af καταθνήσκω dør
	ῥύομαι	redder
	κλέος, τό	ry
1384	ὡς	at
	ἠλευθηρόω	befrier
	μακάριος, ον	lykkelig
	γίγνομαι	bliver
1385	τοι	dog
	τι	adverbiel akkusativ: i noget omfang
	λίαν	for meget
	ἐμέ	4.2
	φιλοψυχέω	at elske livet, at hænge ved livet, at være en kujon

	χρέων	det er nødvendigt (med akkusativ med infinitiv som subjekt)
1386	Ἕλληνας, ὁ	hellener, græker
	κοινός, η, ον	fælles
	τίκτω	føder
	μόνος, η, ον	alene
1387	μυριοί	tusindvis
	ἄνθρωπος, ἄνδρας, ὁ	mand
	ἀσπίς, ἀσπίδος, ἡ	skjold
	φράσσω	beskytter
1388	ἔρετμόν, τό	åre
	ἔχω	har
	πατρίς, πατρίδος, ἡ	fædreland
	ἀ-δικέω	gør uret
1389	δράω	impf. inf. akt. af δράω gør
	τολμάω	udholder
	ἐχθρός	forhadet, subst: fjende
	κύπερόν	καί ὑπέρ og på grund af, til fordel for + genitiv
	θανεῖν	aor. inf. af θνήσκω dør
1390	ἐμός, η, ον	min, mit
	ψυχή, ἡ	sjæl, liv
	εἷς, μία, ἓν	7.2
	ἄν, οὔσα, ὄν	impf. part. af εἰμί er
	πάντα	πᾶς, πᾶσα, πᾶν 3.3.4
	κωλύω	forhindrer
	τάδε	ὅδε, ἧδε, τόδε denne (den bestemte artikel + δε)
1391	τί	hvorfor
	δίκαιος, η, ον	retfærdigt
	τοῦτο	4.5
	γε	9.3
	ἄρα	9.4
	ἔχω	har
	ἀντ-εἶπον	taler imod (aorist)
	ἔπος, τό	ord
1392	καί	καί ἐπί + akk.
	ἐκεῖνα	4.1
	ἔρχομαι	kommer
	δεῖ	det bør sig (3. sing. akt. Subjektet er en akk. m. inf.)
	τόνδε	ὅδε, ἧδε, τόδε denne (den bestemte artikel + δε)
	διά	+ gen. gennem. διά μάχης μολεῖν = gå i krig.
	μάχη, ἡ	kamp

	μολεῖν	aor. inf. af βλώσκω kommer, går
1393	πάσι	πᾶς, πᾶσα, πᾶν 3.3.4
	Ἀργεῖος, ὁ	argeier, argiver (person fra Argos)
	γυνή, γυναικός, ἡ	kvinde
	εἵνεκα	på grund af + genitiv
	κατ-θανεῖν	aorist infinitiv af καταθνήσκω dø
1394	εἷς, μία, ἓν	7.2
	ἀνῆρ, ἀνδρός, ὁ	mand
	κρείσσων	stærkere, bedre, komparativ af ἀγαθός 3.6 + genitiv om det man er bedre end + infinitiv om det man er bedre til
	μυριοί	tusindvis
	ὄραν	impf. inf. af ὄράω ser
	φάος, τό	lys, dagslys
1395	βούλομαι	ønsker
	σῶμα, σώματος, τό	krop, legeme
	τοῦμόν	τὸ ἐμόν min, mit
	λαμβάνω	tager
1396	ἐμ-ποδών	for fødderne, i vejen
	γίγνομαι	bliver
	γώ	ἐγώ
	θνητός	dødelig
	ὤν, οὔσα, ὄν	impf. part. af εἰμί er
	θεός, ὁ, ἡ	gud, gudinde
1397	ἄ-μήχανος	hjælpeløs
	δίδωμι	giver
	σῶμα, σώματος, τό	krop, legeme
	τοῦμόν	τὸ ἐμόν min, mit
	Ἑλλάς, Ἑλλάδος, ἡ	Hellas, Grækenland
1398	θύω	ofrer
	ἐκπορθέω	ødelægger
	ταῦτα	4.5
	μνημεῖον, τό	mindesmærke
	μου	mit, for mig, over mig
1399	μακρός	lang (tid)
	παῖς, παιδός, ὁ	barn
	οὔτοι	4.5
	γάμος, ὁ	bryllup
	δόξα, ἡ	ry
	ἐμός, ἐμή, ἐμόν	min, mit
1400	ἄρχω	styrer

	εἰκός, εἰκότος, τό	passende, "det er passende at ..."
1401	τὸ μὲν ... οἷδε ...	det ene på den ene side ..., de andre på den anden side ... = de ..., men vi ...
	δοῦλος, ὁ	slave
	ἐλεύθερος	fri